Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta životního prostředí

VYUŽITÍ VÝZKUMU PTAČÍCH SPOLEČENSTEV A POPULACÍ V OCHRANĚ KRAJINY POZMĚNĚNÉ ČLOVĚKEM

Představení týmu:

Současná krajina je výrazně ovlivňována různými lidskými aktivitami spojenými s využíváním přírodních zdrojů na úkor ztráty biodiverzity. To vede k potřebě hledání kompromisů mezi udržitelným využíváním přírodních zdrojů a ochranou biodiverzity. Znalosti o struktuře společenstev, rizicích spojených s obhospodařováním a využíváním prostředí a vlastnostech populací indikujících změny prostředí mohou být zásadní pro udržitelnost jak přírodních zdrojů, tak diverzity ptáků v odlišných typech prostředí. Náš tým má dlouhodobé zkušenosti s výzkumem v rámci následujících tří hlavních témat:

1. Krajina ovlivněná zemědělstvím – naše studie jsou zaměřeny na populační dynamiku, biotopové nároky, hnízdní biologii, přežívání a příčiny ztrát zahrnující predační rizika na dvou modelových druzích s odlišnými biotopovými nároky: čejce chocholaté (*Vanellus vanellus*; vyžadující roztroušené mokřady v krajině) a koroptvi polní (*Perdix perdix*; vyžadující biotopovou heterogenitu).

2. Post-industriální a post-těžební krajina – naše studie jsou zaměřeny na strukturu ptačích společenstev a související predační rizika, vegetační strukturu a předchozí management ploch (zejm. vliv spontánní sukcese versus konvenční rekultivace) napříč sukcesními stadii od post-těžebního bezlesí po vyvinuté lesní porosty.

3. Druhotné produkční lesy – zabýváme se vlivy lesní fragmentace, skladby a heterogenity porostů a způsobu hospodaření v lesích na druhovou skladbu a bohatost ptačích společenstev v tomto prostředí.

Členové týmu:
Výzkumný tým je složen ze zkušených akademických vědců, za asistence mladých vědecko-výzkumných pracovníků a doktorských a magisterských studentů. Členy týmu jsou:

Profesoři a docenti:
Šálek Miroslav (email: salek@fzp.czu.cz), Bejček Vladimír, Šťastný Karel
PhD: Zasadil Petr
PhD studenti a magisterští studenti: Zámečník Václav, Sládeček Martin, Rymešová Dana

Kontakty:

Adresa:
Fakulta životního prostředí, Česká zemědělská univerzita v Praze

Kamýcká 129
165 21 Praha 6 – Suchdol

Tel. +420 224 382 147
e-mail: projekty_fzp@fzp.czu.cz

5 nejvýznamnějších publikací členů týmu:

Šálek M., Hendrychová M. & Řehoř M. 2010: Breeding habitat of sparrowhawks, Accipiter nisus on spoil heaps after coal mining. Acta Oecologica 36: 197-201.

Šálek M., Svobodová J. & Zasadil P. 2010: Edge effect of low-traffic forest roads on bird communities in secondary production forests in Central Europe. Landscape Ecology 25: 1113-1124.

Šálek M. & Marhoul P. 2008: Spatial movements of grey partridge Perdix perdix: male-biased spring dispersal and effect of habitat quality. Journal of Ornithology 149: 329-335.

Šálek M., Svobodová J. & Zasadil P. 2007: Loss of diversity in bird communities after regulation of riverine meanders: How strong is the compensatory effect of mature growth on fishpond dams? Acta Ornithologica 42: 89-97.

Rymešová D., Šmilauer P. & Šálek M. 2012: Sex- and age-biased mortality in wild Grey Partridge (Perdix perdix) populations. Ibis 154: 815-824.

Aplikované výsledky a další možná uplatnění výzkumu:

- Publikované detailní a konkretizovaná doporučení určená vědecko-výzkumné komunitě a odborníkům v rekultivační praxi.
- Podklady pro návrhy efektivních agro-environmentálních opatření (např. pro čejku chocholatou na orné půdě).
- Základní data pro zemědělskou dotační politiku a politiku životního (national EUs).
- Metodologické nástroje pro post-těžební oblasti a další využití v rekultivační praxi.
- Doporučení pro lesníky a vlastníky lesa pro šetrnější hospodaření ve vztahu k ochraně biodiverzity.

Klíčová slova: *biodiverzita ptáků, lesnictví, ochrana přírody a krajiny, post-těžební oblasti, udržitelný rozvoj, zemědělská krajina*